

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۳۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فر تقدرد .

اداره خانه

باب عالی حاده سنده ورخان بک خاننده
نومرو ۲۳-۲۶

اضطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیامه یں یازیلر
احاده اولومار .

~~~~~

سرایط

سر ۱۳۳۰

اضطارات

رسالة مزودن آلدیغو کو . تراک شه طریقه
بتون . زایلر هر هانکی رغزته طرفندن
اقتباس اولونه یییر .

§

مکتوبلارک ، امضالارک واضح و
ارقوناقلی اولسی و آبونه صوره
نومروسی محتوی بولونسی لازمدرد .

§

ممالك اجنبیه بچون آبونه اولانلارک
آدر - لرینک قرائسز ده یازیلر
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

~~~~~

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی جموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ارباب

جلد ۲ - ۹

۲۱ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۴ شباط ۱۳۲۸

عدد ۵۱ - ۲۲۳

سیاه بولوطار پیدا اولمشیدی ؛ ییلدیزلر ، برر برر سوندی ، اورطه لق یاواش یاواش قارارمه یه باشلادی ؛ سیاه بولوطارلر سنانک بو کوزل کلینی قارا کلغک مزارینه کومشیدی !.. آرتق قوشلر اوتیوردی ، یشیل اووه لر ، زمره آغاچلر صامان کی صارارمش ، نازک ورمی تازه لر کی صولمشیدی . شمدی اونک ماتمندن شمشکلر سونمش ، کوک خورده نرق آغلایور ، حدتندن دالغله لر جوشیور ، روز کارلر ایکلایوردی . یرقارا کلک .. کوک قارا کلک .. هر یر محزون .. هر طرف آغلایور .. بنده آغلایوردم ..

آه !.. اوزماندیری سنه لر کچدی . بولوطارک صییرلمه سنی ، سسوکیل آتک الماس یوزینی تکرار کورمه یی ، دها یوجه کوکله یوکسلمی کورمکی ایسته یور ، و بونی بکلایورم ..

ای هلال !.. ای مسلمانلرک کیم نه سز قالمش ، اولو باراغی !.. ایسته بو سنسین !.. قالی !.. یرلرده سورومه !.. اوسیه بولوطاری یرت !.. کوکله چیق !.. ییلدیزلره قادار یوکسل !.. سنک اوچیور الی میلیون اولادک وار !..

مَقَالَات

مسلمانان مانع تفرقه در

۲

یوقاریکی حاشه ، انصار بینند . ظهور ایتشدی که قانلی ماضیلرینک تذکای موقت بر تفرقه یی موجب اولمشدی . هنکاه آتی ایسه مهاجرن ایله انصار آرمه سنده وقوعه کلدی که بونلرک ماضی جاهلیتمه بر واز کچدیسی اولماقوله برابر حال اسلامده اخوت دنیه لری واردی : هجرک بشیجی سنه سی شعبانده (خزاء) قبیله سنک (المصطلق) شعبه سی اووه یینه یورو بولمش ، مظفر و مغتم اولارق درنولمشدی . بر چوق امور عجیبه نک آن ظهوری اولماسی اعتباریله (غزوة الاعاجیب) ده ییلن و بی المصطلق صوبه نسبت ایدیلرک (غزوة المریس) نامی و بریلن بو محاربه نک غالبیتی متعاقب مجاهدین اسلامدن بعضلری استراحت ایدیور ، بعضلری ده خدمات لازمه نک ایفا سینه چالشیوردی .

حضرت عمرک خامی اولان (جهجاه غفاری) [*] بو صیراده صو کتیرمک ایچین قویو باشنه کیمش ، اوراده (سنان بن فروه) نامنده بریله اصلسز بر غوغا چیقارمشدی .

— بن اول چکه حکم ! کبی اهمیتسز بر شیدن نشأت ایدن بو غوغا ، آغیز دالاشیله بیتوب قابانمادی . جهجاه ، حدتله نوب سنانک یوزینه بر طوقات ایندیردی و بورنندن قان بوشانماسنه سبب اولدی . سنانک ، رسول الله اندیمزه عرض شکایتله احقاق حق ایتدیر . مه سی لازم کایرکن دوچار اولدینی حق سز اغه یینه حق سز اقله مقابله ایتدی و :

[*] جهجاه غفاری ، یکده خیری بر آدم دکلدی عصر سعادتده بویه بر فتنه حدوثنه بادی اولدینی کبی امیر المؤمنین عثمان بن عفان حضرتلرینک دور خلافتنده اختلالیلر میانده بولومش ، حتی خلیفه مشارالیه ک النده کی عصای پیغمبری یی چکوب آلدقدن صوکره دیزینک اوستنده قیرمق کبی بر کستاخلق کوسته رمشدی . بالاخره عصانک قیریلدینی دیزنده (اکله) علی پیدا اولوب کندینی دارالجزایه کوتوردی .

یانه گلشدی ؛ برده باقدی که حضرت عائشه نک یاننده رسمی بر پرده بولنیوردی ؛ همده کمبه ده عبادت اولنان صورتلر کی دیکیلی اوله رق بولنیور . جناب پیغمبر بونی یرتوب آتمشیه امرایتدی . بالاخره حضرت عائشه بونی یاصدق یامشیدی . بونک اوزله یینه صفت تعظیم زائل اولدیفندن صورتلر باقی اولدینی حالده یینه جناب پیغمبر اونک اوسته طایایوردی ده هیچ بر شی سولنیوردی .

مقلد : — بو ، کلام فقهایه مخالف بر تعلیلر که شیخ الاکبر محی الدین ابن عربی حضرتلری بونی سولمکدن یک متعالیدر .

محقق : — سن بیلیمورمیسک ؟ که : شیخ الاکبر ... نه فقهایه ، نه ده بشقه بر کیمسه یه تقلید ایتیور ! سن اونک فتوحاتی هیچ مطالعه ایتدیکمی ؟ محی الدین ، فتوحاتک باش طرفده کرک معتزلی . کرک سنی ، و کرک مذهب سائره دن هیچ بریسیله مقید اولمیشی تصریح ایتدی کی معتزلیلرک هر سولمکاری باطل اولدیفنی ده تصریح ایتدیور ؛ حتی بعض کیمسه لرک کندیسینی « ابن حزم » ظاهرینک مذهبیه نسبت ایتدکرینی خبر آنجه بونی انکار ضمننده شویقی انشاد ایتشدی :

« و یعزونی الی قول ابن حزم . و است اقول مقال ابن حزم » مقلد : — علم جفر واسطه سیله خبر و یریلن شیلرک یک چوقبری صحیح اوله رق چقه مشدر ؛ مثلاً : شیخ الاکبر محی الدین حضرتلرینک شجره نعمانیه سنده « اذا دخل (س) فی (ش) » ؛ ظهر قبر محی الدین « س ، ش » ه کیردیکی زمان محی الدینک قبری میدانه چیقار « دیه سولش اولدیفنی شینک حتی ده بالاخره کلاشامشدر . چونکه سلطان سلیم حضرتلری شامه کیردیکی زمان محی الدین عربینک قبری میدانه چیقاروب اونی کوزل بر صورتده یاپدیره رق اوکا مخصوص و قفلر قریمشدر . بناء علیه اورته ده بو قدرشی وار ایکن علم جفری انکار ایتک نصل طوغری اولایلیر ؟ و سن نه جساتله انکار ایدیورسک ؟ [محقق جوابی و بشیجی محاوره نک نتیجه سی کله جک هفته]

الکِبَیَات

منشوره :

مسلمانلرک بایراغی

— دین قرده شلرله —

سنانک ایصسر کنیشلرکرنده اونی حیرتله سیر ایدیوردم : بوشلغک بوجاننده نوردن یاپلمش خنجر کبی پارلدا یوردی . ییلدیزلر ، اوکا بیاض ایشیقلریله حرمتلی سلاملر کونده ریور ؛ دکزلر ، آغاچلر ، داغلر ... اوکنده سسبز ، سسبز دوشونیورلردی . یوردنک جنت کبی یشیل اووه لرنده قوشلر سونجیله اوتوشمکده ایدی .

کوکک بونالری کلینی حیران حیران سیره دالمشیدم . یک محزون دوریور ایدی . اونی اویمک ، قوجاقلماق ، حرمتلرله ، محبتلرله قوجاقلماق ایسته یور ایدم .. شانلی دوروشی روحی اوقشار ؛ نیم درد اورتاغمدر ؛ حزنلری ، کدرلری یوزینه باقله اونوتوردم ؛ ایشیقلریله بزی آیدینلاتان ، چیچکلرمنی ، یاپراقلرمنی کوموشلین ، دوغولرمنی سوسله یین اودر ..

بن بویه دوشونورکن ، بردن بره کوکک هر بوجانندن کومه کومه

— یا له خزر ج ، یا معشر الانصار ! د بیه باغیردی . خزر جیلرک
قوشوب کلدیکنی کورن جهجاهده :

— یا لکنانه ، یا لقیش ، یا معشر المهاجرین ! فریادنی ایدنجه
مهاجریندن بعضری ده اورایه شتاب ایتدی .

بر آن اولدی که وحدت اسلامیه اونوتولدی . انصارلق ، مهاجرلک ؛
خزر جیلک ، قرشیلک ؛ قحطانیلک ، عدنانیلک حمیت جاهلیه سی میدان
آلدی . بو مهلك دومان کوزلری بوروبنجه صفیر دیزلوب سلاحلر
چکیلدی . تمام چارپشیه جفی ائنده فجر صادق هدا علیه افضل الصلوة
واکمل التحایا افندیمز نور سحر کبی طلوع ایدرک اورتاده کی ظلمت
ضلالی ازاله ایلدی و :

— ینهمی دعوی جاهلیت ؟ تو بختده بولوندی .

— مهاجریندن بری ، بر انصاری نی دوکش ، اوده یاللا خزر ج !

د بیه هایقرمش . دیدیلر . جناب رسول الله :

— براقش شو مردار کله یی ! دیدکدن صوکره (من دتادعوی-

الجاهلیة کان محشی جهنم) تهدید شدیدله بودهوت وغیرته بولونانلرک
جهنمی طولدوراندردن اوله جغنی بیان بویوردی . اصحابدن بعضارینک :

— یا رسول الله ! او آدم ؛ مسلمانسه ، نماز قیلوب اوروج

طوتویورسه ...؟ سؤالنده :

— مسلمانسه ده ، نماز قیلوب اوروج طوتویورسه ده .

جوابی ویردی .

ارشاد نبوی اوزهرینه اصحاب کرام متنبه اولدی (سنان بن فرو) ده
حقنی باغیشلادینی جهته فته قاپانوب نائره حرب باصیلدی . فقط
آیرنجه بر مناسبتسزک شیوع وقلب نبوینک انکسارینی بادی اولدی .
شوبله که :

سنان بن فروه (عمر وبن عمرو) ک ، یاخود (عبداه بن ابی بن

سلول) ک ، ویاخود هر ایکینسک بردن خدمتده بولونویوردی .

عبداه بن ابی اشراف مدینه دن اولوب منافقلرک ریاستنه کچمش
متعظم بر حریف اولدینی ایچین خدمتکارینک بر مهاجر طرفدن دایاق
یمه سنی بر تورلو هضم ایده مده دی . باصدیریلان فته نی یکیدن او یاندیروب
مسلمانلردن انتقام آلمایه ونیجه اساس اسلامی بالطه لامایه قالدیشدی .
یاننده بولونان هم مشربلرینه :

— بو کونکی قدر ذلته اوغرا دیغمزی کورمه مشدم . شو بر

آووج مهاجرلر ، مملکتهمزده صیقینی اولدقلرینی اونوتوب بزنی تحقیر
وتذلیل ایتدیلر . توکلکی (کوپککی بسله ، سنی یه سین) و (کوپککی

ییراق ، آرقه کدن کلسین) دیمه مشلر . سز ، بومثلره اتباع ایلهمه دیکیز .
اونلری بلده کزه آلدیکیز ، مالکیزی پابلاشدیکیز ، خاطرلری ایچین

محاربه لره کیدوب چو قورلر کزی یتیم برامدیکیز . نهایت سز آزادلدیکیز ،
اونلر چو ظالمدی . باری شیمدن صوکره اونلری اتفاق واعانه ایتهمه یکنز که

محمدک باشندن داغیلسینلر . برده مدینه یه کیده رکتیمز ؛ عزیز اولانلر ،
ذلیل بولونانلری طوتوب دیشاری آتسین ! هذیانانیم بولونمایه باشلادی .

خبیث حریف ، (عزیز اولانلر) له نفسی (ذلیل بولونانلر) له
حاشا ذات اقدس رسالتی قصرایدیور و بونی طرفدارلرینه سوبله یوب
طورویوردی .

شهبان صحابه دن (زید ابن ارقم) حضرتلری ، ایشته دیکی بو
تحقیر آمیز سوزلره تحمل ایده مده دی . (ابن ابی) ک بوغازینه صاریلق
اغزینی یرتمق ایسته دی . لکن حریف قومی آره سنده معتبر بولاندینی ،
جهته برشی یاه مادینی ایچون مسموماتی کمال تأثیرله رسول الله افندیمزه
اسماع ایلدی .

اوائنده پیغمبرمن حضرت عمرله براواج آئنده اوطورویوردی .
جناب فاروق ، بو ادب سزلکی ایشیدینجه :

— یا رسول الله ! اذن ویر ، شو حریفک بوینی اورایم . دیدی .

نبی حکیم افندیمز :

— ناصیل اولور یا عمر ؟ صوکره هر کس (محمد اصحابی

اولدورویور) دیمه یه باشلار .

بویوردی . حضرت عمر :

— یا نبی الله ! شاید اونی مهاجریندن برینک اولدورمه سنی کریه
کورویورسه ک بر انصاری یه امر بویور ، قفاسنی کسین . تکلیفنده بولوندی .
جناب پیغمبر ، بوکاده مساعدته ایتدی . پارلامایه استعداد کوسترن
فته آتشی باصدیرمق ایچین کوندوزک شدتلی صیجاغنده اوردونک
حرکتته امر ویردی و کمال سرعتله یوله چیقوب ایرته سی صباحه قدر
ده وسنی سوردی .

(ابن ابی) ک - (یخرج الحی من المیت) حکمنی تمثیل ایدر
کبی - مؤمن مخلص براوغلی واردی . (حباب) اسمنده کی بوکنج ،
باباسنک هذیاناتی انکسار پیغمبری نی موجب اولدینقی . صباحلاین
قوناق یرنده اوکره تنجه حضور نبوی یه کلدی و :

— یا رسول الله ! بابامک ایتدیکی کستاخلقتدن طولای اونی
اولدورتکم ایسته دیکی ایشتم . اونله برنیتک وارسه بکا امر ایت .
یرگدن قالمازدن اول باشنی کسوب نزدکه کتیره یم . یالکیز بوایشه
باشقه سنی مأمور ایتهمه غیرت بنوتله احتمال که بنده پدرمک قاتلنی
اولدورور وجهنمه کیرمه یه مستحق اولورم . دیدی . رسول الله
افندیمز ایسه :

— نه اوله برنیتیم وار ، نه ده بونک ایچین کیمسه یه امر ویردم .
پدرک آرامزده بولوندنجه بزدن رفیق واکرام کوره جکدر . جوابی
ویرمکه برابر باباسنه حسن معامله ده بولونماسنی حبابه توصیه ایلدی .
حباب ، نزد رسالتدن چکیلدی ، لکن مدینه قریبنده کی (وادی
العقیق) موقعه کلینجه ایلرله یوب اوگده بولونان باباسنک ده وسنی
طوتدی و :

— الله حق ایچین پیغمبر اذن ویرمه دجه مدینه یه کیرمه یه جکسک ،
صوکراده رسول اللهک اعز اولوب کندیگک اذل بولوندینگی اعتراف
ایتهمه دجه المدن قورتولامایا جکسک . دیدی .

بر طاقم عوامل تدنی اساسه صوقوله رق آثار مخربه سی مسلکک ایلک کونلرنده کی نشوئه حیات وزندگی شبایله بر درجه یه قدر مستور قالد. بیلیمش، فقط زمانلر کچدکجه پک بارز صورتده علامتی کویسترن بوحال غیر اصلی نسلدن نسله انتقال ایتدکجه اصالت کسب ایدرک عادت حکمنی آلمشدر .

بو اعتیاد سائقه سیله درک صوک عصرلرک بزه پک الیم صورتلرده کندنی احساس واقضا ایتدیرن احتیاجات مبرمه و تجدیدات مهمه سندن علمیه زمره سی حالا خبردار اولمق ایسته میور کبی طورییور، و حیات حاضرهنک شرائطی استکمال ایله بولندقلری مسلک جلیله شایان بر انقلاب علمی حصوله کتیره رک آتی ایچون استحقاق حیات ایتکی قیامت کبی بر فلاکت عد ایدیور .

مسلک و ملتک حیاته سوه قصد دیمک اولان بو حال ملتزلرینک اک شدتلی صورتده مسئولیتی [و محررک حکمنجه اعدامه محکومیتی] موجب ایسه ده بر صنفک تکمیل افرادینی بو حالده ظن ایتک بیوک بر حقسنزلق و یا وقوفسنزلق دیمک اوله جفندن بو ظندن ابنای جفسمزی اسیرکه رز .

« الناس بازمانهم اشبه منهم بآبائهم » انسانلر پدرلرندن زیاده زمانلرینه بکزرلر « کلام حکیمانه سی فحواسنجه انسانلر هر نه قدر عادات و تعاملاتک تأثیرات متوالیه سی آلتنده اخلاق و اطوارده اسلافه بکزرلر سده زمان دیدیکمز بر طاقم تأثیرات متحولیه ده معروض بولندقلرندن بالضروره اخلافده بشقه آثار، بشقه استعدادلر نمایان اولور .

ایشته بز، ملتک سلامتی کندیلرینه رهنمای سعادت اولان بتون ارباب حیتله برابر، اعتراف و اشهاد ایدیورز که : بو کون یشامق ایچون لازم اولان معلوماتی هر صنف کبی بزده بیلیمیورز، دنیاده بقا بولمق ایچون انجق علوم و فنون، صنایع، تجارت، زراعت سیاست، عسکرلک کبی برچوق اشکالده وارلق کویسترمکله ممکن اولدینی حالده بزحصره مزه دوشن موجودیت علمیه یی کویسترمیورز؛ فقط او معلوماتی استحصال ایدرک بو موجودیتی کویسترمکی ایکویزی متجاوز بولنان معاصرلرمزدن همان هیچ بری کری قالمقسنزین هپمز ایستیورز . اقرار ایدیورز که : او قویوب او قوتدیغمز علملر هر نه دنسه کندیلرینه ویریلن امکملره متناسب ثمرلر ویرمیدیکی جهته ملتک شو بحرانی زمانلرده مهم خدمتلرده بولنه میورز؛ فقط شوکاده اشهاد ایدیورز که : بو حالدن متالم و محجوب اولقله برابر مساعیمزک مشر بر طرز افراغ ایدلمسند سده چکمیورز . اوت اعتراف ایدیورز که : تعقیبه مجبور طوتولدیغمز قرون وسطی محصولی اصوللره هیچ بروقت مفسرین عظام، فقهای کرام و سایر علمای اعلامک درجه لرینه یتشه میه جکز؛ فقط شورایده اشهاد ایدیورز که : کندیمزکده بمنون اولدیغمز بوحال سیمیزک نقصانندن، استعدادمزک فقدانندن نشئت ایتیب هر درلو صلاحیتک فکر تجدد و روح تشبیدن آزاده عهدله ره

ابن ابی، بونی اوله لطیفه صاندیسه ده اوغلنک یوزنده کی جدیتی کورونجه :

— اشهد ان العزة لله ولرسوله وللمؤمنین دیمیه مجبور اولدی .
حبابک حرکتی (جزاک الله خیراً) دعا سیله طرف پیغمبریدن تقدیر بویورولدی .

بوجه بالا نقل ایلهدیکم وقایعک دقتله مطالعه سی، کرک احتراض و منفعت سوقله، کرک عصیت و ملیت غیرتیه بین الاسلام تفرقه یی موجب اولاجق هر تورلو حسیات و حرکاتدن مسلمانلرک صاقینالری لازم کلدیکنی بزه اولدقجه اوکره ته جک، یاخود اونوتمشسه ق خاطر مزه کتیره جک قدر تأثیر کویسترمه جکدر صانیرم .

بناء علیه دور و دراز مطالعات ایله مقاله می برقات داها اوزاتوب باش آغریتمقدنسه (وقایع مسروده یی نظر دقته و تنبیهات پیغمبری یی کوش انتباهه آله لمده شو صیراده اولسون فرقه و قومیت تفرقه لرینه دوشمکدن صاقینالم) دیهرک سوزی کسمه یی مناسب بولویورم .

یالکیز شونی سویله مهن صوصامایاجم که بن، شیمدی سیاسی هیچ بر فرقه و جمعیه منتسب اولمادیغم کبی آتیاده اولمق املنده بولونما دیغمدن یازدیغم شو سطرلر، بر جمعیتک لهنده، یاخود بر فرقه نک علیهنده یازیلش ظن ایدیله سین . آنجاق فلاکت حاضره طولایسیله قیریلش برقلبک، یارالانمش برروحک عمق تأثرندن فیرلامش نوحات اضطراب تلقی اولونسون .

نیکخواه وطنی هر کیم اولورسه یارب !

عون و توفیق مدد کار که مظهر ایله .

نفع شخصینه غیرت ایدن آلقاق وار ایسه ،

اونی ده قهر نکالکله مدر ایله .

طاهر المولوی

اعتراف و اشهاد

هفته لق رساله لردن برنده نشر اولونان بر مقاله ده مسلکمزه تعلق ایدن شو :

« مفسرین عظام و فقهای کرامک کسوه علمیه لرینی تلبیس ایدرک شوراده بوراده تخم جهالت صاچان ... »

فقره سنک بزده او یاندر دینی بعض مطالعاتی انظار عمومییه عرض ایتک ایستیورز .

مقاله نک محرری ایله برابر هپمزک شکایت ایتدیکمز جهالت عمومیه نک مسلکمزده کی اسبابنه ارجاع نظر ایدیلنجه کوریلور که بزده مسلک تدریسک تأسیس ایدلدیکی و قتلر عربلرده، عجملرده علماء محققین ایله برابر علوم و فنونک انقراض بولدینی ادوار فترت و انحطاطه تصادف ایتمش و بونک نتایج طبیعه سندن اوله رق وجوده کلن محدودیت علمیه، تحصیلده انتظامسنزلق، هر فنه هوسله برابر تقلیده قناعت کبی